

До спеціалізованої вченої ради Д26.007.03
у Національній академії внутрішніх справ
03035, м. Київ, вул. Солом'янська, 1

Відгук

офіційного опонента, доктора юридичних наук, професора, заслуженого юриста України Колба Олександра Григоровича на дисертацію Василевича Віталія Вацлавовича «Теоретико-прикладні засади кримінологічної політики України», подану на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю – 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право

Дисертація Василевича В. В. є рукописом, який складається з анотації (сторінки 2-19 цієї роботи); змісту (сторінки 20-21); вступу (сторінки 22-38), п'яти розділів, що містять 19 підрозділів, висновків до кожного із розділів (відповідно: сторінки 97-99; 194-196; 298-300; 391-393; 453-455); висновків (сторінки 456-466); списку використаних джерел (сторінки 467-538) та додатків (сторінки 539-585). При цьому загальний обсяг дисертації становить 585 сторінок, із них основний текст займає 417 сторінок.

У вступі дисертації (сторінки 22-38) автором наведені аргументи щодо обґрунтування вибору теми дослідження (сторінки 22-24), зазначено про її зв'язок з науковими програмами, планами, темами (сторінки 24-25); визначено мету і завдання дослідження (сторінки 25-27); а також об'єкт і предмет (сторінка 27) та методи дослідження (сторінки 27-29).

Крім цього, на сторінках 28-29 цієї роботи надана інформація про емпіричну базу дослідження, на сторінках 29-35 – про наукову новизну отриманих результатів; на сторінках 36-37 – про практичне значення отриманих результатів; на сторінці 37 – про особистий внесок здобувача, а на сторінках 37-38 – про апробацію матеріалів дисертації, тобто автор у повній мірі дотримався тих формальних вимог, що пред'являються Міністерством освіти і науки (далі

ВДСД НАВС	
Бх. №	1930
24	03 2021 р.
кількість аркушів:	
осн. док.	15
додаток	-

МОН) України до зазначеного структурного елементу (зокрема, вступу) будь-якої дисертації.

Як видається, використавши у вступі формальнологічні та догматичні методи, а також статистичні методи дослідження, В. В. Василевич повністю довів актуальність своєї наукової розробки.

Не викликає сумніву зв'язок даної дисертації із сучасними науковими програмами, планами та темами, особливо в контексті завдань Стратегії національної безпеки України (сторінка 24 роботи).

Вдало та професійно виважено обрана мета цієї наукової розробки, а також її завдання (сторінки 26-27 дисертації).

Беззаперечним можна вважати й визначені здобувачем об'єкт і предмет даного наукового дослідження (сторінка 27).

Виходячи з отриманих результатів цієї наукової розробки, а також висновків по зазначеній дисертації, достатніми слід визнати й застосовані у ході її розробки методи дослідження (сторінки 27-28).

У такому ж контексті варто оцінити й зібрані В. В. Василевичем та використані у змісті дисертації й емпіричні матеріали дослідження (сторінки 28-29), а саме — це узагальнені матеріали вивчення 535 кримінальних проваджень (справ) про тяжкі та особливо тяжкі корисливо-насильницькі злочини, а також злочини у сфері службової діяльності, вчинені організованими групами та злочинними організаціями упродовж 2010-2018 р.р., 611 вироків за цей самий період дослідження, 85 матеріалів практики Європейського суду з прав людини, т. ін., які грамотно та цілеспрямовано використані у тексті дисертації.

У свою чергу, практичне значення застосування отриманих результатів у різних сферах суспільної діяльності (науково-дослідну, законодавчу діяльність та діяльність правоохоронних органів, а також в освітній процес) (сторінки 36-37 дисертації) не тільки підтверджує попередній висновок але й свідчить про прикладний характер цієї наукової розробки.

Важливою також є інформація про особистий внесок здобувача та про апробацію матеріалів даної дисертації (сторінки 37-38).

Як показало вивчення змісту цієї наукової розробки, у цілому відповідає вимогам й визначена В. В. Василевичем структура, обсяг та технічне оформлення даної дисертації.

Оцінка обґрунтованості наукових положень дисертації, їх достовірності та новизни.

Достовірність та наукова обґрунтованість положень, висновків і рекомендацій, що сформульована у науковій роботі В. В. Василевича, є беззаперечними.

Зазначена оцінка ґрунтується на результатах опрацьованих здобувачем та використаних у тексті дисертації наукових, навчальних і нормативно-правових джерел (всього 767 найменувань на 72 сторінках) (сторінки 467-538), зібраних у ході даного дослідження статистичних та інших емпіричних матеріалів (сторінки 28-29), а також виведених здобувачем на цій основі елементів наукової новизни (всього 28 положень) (сторінки 29-35), кожен із яких відображено в певній рубриці, а саме: вперше 10 науково обґрунтованих результатів свого дослідження; удосконалено – 9 положень та дістали подальшого розвитку – теж 9 положень. Зокрема, беззаперечним є вперше сформульовано на дисертаційному рівні визначення механізму (порядку) формування та реалізації кримінологічної політики як соціально обумовленої, взаємоузгодженої та нормативно врегульованої діяльності державних органів, установ та організацій щодо розроблення й впровадження комплексу політико-правових, соціально-економічних, законодавчих та урядових заходів (рішень, рекомендацій, методик), спрямованих на виявлення криміногенних чинників і запобігання криміногенним правопорушенням, а також визначення стратегічних напрямів боротьби зі злочинністю (сторінки 30-31 дисертації).

Теоретично обґрунтованими та практично значущими є й інші положення наукової новизни, що відображені в рубриці «вперше» (запропонована автором дисертації Стратегія боротьби зі злочинністю; розроблені ним елементи

механізму (порядку) формування та реалізації кримінологічної політики; а також здійснена здобувачем класифікація завдань даної політики; т. ін.) (сторінки 29-31).

Щодо змісту рубрики «удосконалено», то серед усіх їх положень особливо увагу звертає на себе висновок автора цієї роботи про те, що ним удосконалено наукове обґрунтування доповнення КПК України нормативними положеннями, які б зобов'язували сторону обвинувачення і суд виявляти причини та умови, що сприяли вчиненню злочину, тощо (сторінка 33).

У свою чергу, із переліку положень, що склали зміст рубрики «дістали подальший розвиток», як видається, найбільш обґрунтованим є та із них, яке стосується обґрунтування того, що інформаційно-аналітичні заходи, запропоновані в національних програмах і концепціях боротьби зі злочинністю різних часів, не відповідають розвитку інформаційного суспільства, у зв'язку з чим доведено доцільність запровадження якісної нової моделі збирання та оцінювання кримінологічних даних на основі використання сучасних інструментів аналізу великих масивів інформації з відкритих джерел, що надасть процесам формування та реалізації кримінологічної політики ознак динамічності, обґрунтованості та легітимності (сторінка 34 дисертації).

Повнота викладу в опублікованих працях положень, висновків і рекомендацій.

Проведений аналіз опублікованих наукових розробок В. В. Василевича показав, що основні теоретичні положення, висновки і рекомендації відображені ним у 91 науковій праці, серед яких одна одноособова монографія, 27 статей, надрукованих у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових з юридичних наук, 6 – у зарубіжних наукових періодичних виданнях, науково-методичній індексній базі даних Scopus та Web of Science, 20 статей – у збірниках наукових доповідей, оприлюднених на міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях та круглих столах, а також у 37 інших наукових працях, які додатково відображають наукові результати даної дисертації.

Виходячи з цього та враховуючи більш як 13-річний період дослідження обраної здобувачем теми дисертації (2007-2021 р.р.), слід констатувати, що кількість праць та інших результатів цієї наукової розробки, є достатніми для узагальнення та наукового обґрунтування вироблених її автором положень, висновків, рекомендацій і пропозицій по суті досліджуваної проблематики. При цьому варто також зазначити, що всі вказані вище наукові здобутки В. В. Василевича (91 науково праця) і по формі, і по змісту та об'єму відповідають вимогам МОН України, що пред'являються до кожного окремо взятого виду наукових розробок, та у повній мірі кореспондуються і відображають змістовні положення його дисертації.

Крім цього, вивчення як змісту дисертації, так і опублікованих праць (всього 91) дає підстави стверджувати, що зазначене наукове дослідження В. В. Василевичем проведено самостійно, а апробації матеріалів його дисертації (сторінки 37-38) здійснено згідно рекомендацій МОН України на 20-ти міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях і круглих столах, що є також достатнім з огляду оцінки репрезентативності отриманих здобувачем результатів даного дослідження.

Про наукову новизну та теоретичну і практичну цінність цієї дисертації свідчать також й інші її положення, висновки та пропозиції, що відображені у відповідних її розділах і підрозділах. Зокрема, у розділі 1 «Теоретико-методологічні засади дослідження кримінологічної політики України», який складається з 4-х підрозділів (сторінки 39-99), до положень, що мають доктринальне та прикладне значення, можна віднести наступні:

1. Проведений здобувачем ґрунтовний аналіз тих наукових праць, що склали методологічне підґрунтя для проведення даного дослідження (сторінки 40-42; підрозділ 1.1. дисертації).

2. Виведені ним рівні кримінологічної політики (сторінки 42-43), а також виведені автором групи теорій пізнання змісту цієї політики (сторінки 43-45; підрозділ 1.1.).

3. Висновок здобувача про те, що успіхи або прорахунки кримінального права та кримінально-правової політики ніде не отримують такої об'єктивної оцінки, як саме в кримінології та кримінологічній політиці. Але, на переконання автора дисертації (і це не викликає заперечень), будучи раніше поставлені, як допоміжні для кримінального права та кримінально-правової політики, кримінологія і кримінологічна політика все ж залишають за собою право на самостійність (сторінка 47; підрозділ 1.1.).

4. Науково обґрунтована позиція дисертанта щодо того, що кримінологічну політику на сучасному етапі розвитку держави можна визначити як певну функціональну дефініцію влади (сторінки 52-53; підрозділ 1.1.).

5. Визначені здобувачем форми реалізації кримінологічної політики (сторінки 54-55; підрозділ 1.1.).

6. Сформульовані автором оціночні критерії щодо правоохоронного аспекту кримінологічної політики (сторінки 66-67; підрозділ 1.1.).

7. Сформульовані дисертантом авторські дефініції «кримінологічна політика» (сторінка 63) та у широкому змістах (сторінка 68; підрозділ 1.1.).

У свою чергу, у підрозділі 1.2. «Цілі, завдання та функції кримінологічної політики» (сторінки 68-82 дисертації) до найбільш цінних у теоретичному та практичних аспектах слід віднести такі результати цієї роботи:

а) виокремлені здобувачем цілі кримінологічної політики (сторінки 69-70), а також її задачі (сторінки 70-72) та функції (сторінки 72-73);

б) визначену автором структуру спеціальних функцій даної політики (сторінки 73-75);

в) доведену дисертантом необхідність удосконалення змісту функції застосування примусових санкцій у сфері впливу кримінологічної політики в процесі здійснення соціального контролю за злочинністю і впливу на злочинця (сторінки 77-78);

г) виведені здобувачем змістовні елементи програмно-методичної функції кримінологічної політики (сторінки 79-80); ін.

У підрозділі 1.3. «Принципи кримінологічної політики» (сторінки 82-87) дисертації) у цьому контексті до таких важливих положень даного дослідження можна віднести ті із них, що, зокрема, стосуються: класифікації принципів доктринальної моделі кримінологічної політики (сторінка 83) та їх аналізу (сторінки 83-85); а також висновок здобувача про те, що принцип верховенства права належить сприймати і як універсальний, і як інтегральний принцип права, який є фундаментальним у формуванні та реалізації кримінологічної політики держави (сторінка 87).

До найбільш важливих у теоретико-прикладному аспектах положень, які сформулював автор цієї роботи у підрозділі 1.4. «Методологія та методи кримінологічної політики» (сторінки 87-96), можна віднести наступні: виведені дисертантом окремі спеціальні методи, що притаманні кримінологічній політиці (сторінки 90-94), та його висновок про те, що цінність методів пізнання кримінальної дійсності, які засвоюються суб'єктом кримінологічної політики, формується через його оцінку, що містить в собі об'єктивний і суб'єктивні моменти (сторінка 94).

До таких, що витікають із змісту підрозділів та відображають їх сутність, слід визнати й висновки до розділу 1 (сторінки 97-99 дисертації).

У розділі 2 «Концептуальні засади забезпечення формування та реалізації кримінологічної політики», який складається з 4-х підрозділів (сторінки 100-196), до найбільш цінних у теоретичному та практичних аспектах можна вважати наступні положення дисертації В. В. Василевича, а саме – це:

1. Визначені автором цієї роботи джерела кримінологічної політики України та їх характеристика з огляду їх змістовного призначення та прикладного значення (сторінки 107-111; підрозділ 2.1.).

2. Висновок здобувача, до якого він дійшов на сторінці 120 дисертації (підрозділ 2.1.), відповідно до якого загальносоціальний напрям кримінологічної політики є основою, фундаментом радикальної спеціальної діяльності щодо запобігання злочинам.

3. Позиція дисертанта щодо використання у нормативно-правових актах України терміну «запобігання», а не інших його синонімічних аналогів (попередження, протидія, боротьба, профілактика, т. ін.) (сторінки 126-131; підрозділ 2.1.).

4. Запропонована здобувачем структура суб'єктів запобігання злочинам (сторінка 136; підрозділ 2.2.).

5. Виведені автором цієї дисертації основні напрями правового регулювання запобігання злочинам (сторінки 139-140; підрозділ 2.2.).

6. Результати проведеного дисертантом існуючих у науці підходів щодо визначення поняття «кримінологічна інформація» та власні оціночні висновки з цього приводу (сторінки 158-161; підрозділ 2.3.).

7. Науково обґрунтована пропозиція дисертанта щодо прийняття в Україні Концепції кримінологічної політики та визначені ним пріоритетні напрями її інформаційного забезпечення (сторінки 170-171; підрозділ 2.3.).

8. Здійснений автором цієї роботи всебічний аналіз зарубіжного досвіду формування та реалізації кримінологічної політики та його науково обґрунтовані пропозиції, спрямовані на його впровадження у вітчизняне законодавство і практику (сторінки 187, 188-189, 192; підрозділ 2.4.).

Такими, що витікають із змісту підрозділів та відображають у повній мірі зміст проблем, які визначені у їх назвах, можна вважати й висновки до розділу 2 (сторінки 194-196 дисертації).

Як показало вивчення змісту рецензованої роботи В. В. Василевича, немало цінних у теоретичному та практичному значенні положень, висновків і рекомендацій є й у розділі 3 даної дисертації «Формування кримінальної політики відповідно до кримінологічної ситуації в Україні», який складається з 4-х підрозділів (сторінки 197-300). До таких, зокрема, варто віднести наступні із них:

а) виведене автором поняття «кримінологічна ситуація» та здійснений ним аналіз його системоутворюючих ознак (сторінки 200-201; підрозділ 3.1.);

б) вдало використані дисертантом у тексті своєї роботи статистичні дані з досліджуваної проблематики (сторінки 204, 211, 212; підрозділ 3.1.);

в) пропозиції здобувача щодо вирішення проблем, пов'язаних із запобіганням латентної злочинності при реєстрації заяв і повідомлень про вчинені правопорушення (сторінки 212-213; підрозділ 3.1.);

г) обґрунтований висновок дисертанта про те, що поняття «кримінологічні фактори соціального середовища» або «сприяючі фактори» – це і причини, і умови (необхідні та попутні), і явища, які знаходяться з ними у функціональному зв'язку (сторінки 236-237; підрозділ 3.2.);

г) сформульоване автором цієї роботи визначення поняття «кримінологічна ситуація» та аналіз його системоутворюючих ознак (сторінки 238-240; підрозділ 3.2.);

д) виведені здобувачем форми впливу на криміногенну ситуацію (сторінки 245-247);

е) науково обґрунтовані пропозиції дисертанта щодо удосконалення діяльності різноманітних суб'єктів впливу на кримінологічну ситуацію (сторінки 248-250; підрозділ 3.2.);

е) оціночні науково обґрунтовані погляди автор цієї роботи на зміст сучасних програм та комплексного програмування у зв'язку з цим, а також його висновки по суті досліджуваної проблематики (сторінки 261-262; 265-266; 271-272; підрозділ 3.3.);

ж) сформульоване здобувачем поняття «кримінологічна експертиза нормативно-правових актів у сфері запобігання злочинності» та здійснений ним аналіз його системоутворюючих ознак (сторінки 278-279; підрозділ 3.4.);

з) пропозиція дисертанта щодо затвердження трьохчленної структури висновку кримінологічної експертизи (сторінка 286; підрозділ 3.4.);

к) науково обґрунтовані заходи розроблені здобувачем щодо створення реального механізму, який стосується проведення кримінологічної експертизи та оцінки ефективності законів та інших нормативно-правових актів у сфері боротьби зі злочинністю (сторінки 297-298; підрозділ 3.4.).

Такими, що відповідають змісту дисертації та є наслідком узагальнення отриманих у підрозділах роботи результатів, слід визнати висновки до розділу 3 (сторінки 298-300).

У розділі 4 «Реалізація кримінологічної політики на сучасному етапі розвитку України», який складається з 4-х підрозділів (сторінки 301-393), до найбільш важливих висновків, пропозицій, рекомендацій і положень, що сформулював В. В. Василевич у своїй роботі, можна віднести наступні із них:

1. Вдало використані у тексті його роботи зібрані здобувачем статистичні дані (сторінки 306-315; підрозділ 4.1.).

2. Встановлені зазначеним автором корелятивні зв'язки кримінально-правової та кримінологічної політик (сторінки 325-326; підрозділ 4.1.).

3. Визначені здобувачем основні чинники підвищення рівня відображення кримінологічної політики в законі про кримінальну відповідальність (сторінка 332; підрозділ 4.1.).

4. Запропоновані дисертантом науково обґрунтовані заходи, спрямовані на удосконалення кримінологічних засад у кримінальному процесуальному праві України (сторінки 342-343; 347-349; підрозділ 4.2.).

5. Вдало використані автором цієї дисертації у її тексті зібраних ним емпіричних, зокрема статистичних, даних по суті досліджуваної проблематики (сторінки 356-357; підрозділ 4.3.).

6. Пропозиції дисертанта щодо видозміни ст. 95 КВК України (сторінка 368; підрозділ 4.3.).

7. Запропоноване здобувачем на сторінці 376 дисертації (підрозділ 4.4.) поняття «ефективність правового регулювання».

8. Виведення автором цієї роботи поняття «оцінка ефективності кримінологічної політики» та проведений ним аналіз його системоутворюючих ознак (сторінки 382-385; підрозділ 4.4.).

9. Сформульовані дисертантом науково обґрунтовані заходи, що стосуються змісту ефективності реалізації на практиці кримінальної політики України (сторінки 385-388; підрозділ 4.4.).

Логічними та такими, що витікають із змісту визначених підрозділів, є висновки до розділу 4 даної роботи (сторінки 391-393).

І, накінець, у розділі 5 «Удосконалення кримінологічної політики щодо запобігання окремих категорій кримінальних правопорушень в Україні», який складається з 3-х підрозділів (сторінки 394-455), до найбільш теоретично та практично значущих результатів даного дослідження можна віднести ті із них, що стосуються:

а) вдало використані здобувачем у тексті своєї роботи зібрані ним емпіричні матеріали з питань запобігання корупції (сторінки 399-400; підрозділ 5.1.);

б) вміло опрацьованого та інтерпретованого у дисертації зарубіжного досвіду, пов'язаного із запобіганням корупції (сторінки 404-410; підрозділ 5.1.);

в) визначених дисертантом антикорупційних заходів в Україні (сторінки 416-419; підрозділ 5.1.);

г) ґрунтовного аналізу наукових розробок з питань запобігання кримінальним правопорушенням проти власності та у сфері господарської діяльності (сторінки 426, 429, 430-432; підрозділ 5.2.);

ґ) зібраних автором цієї роботи та досить грамотно використаних у ній статистичних даних щодо кримінальних правопорушень, які вчиняються у районі проведення операції Об'єднаних сил (сторінки 436-437; підрозділ 5.3.);

д) науково обґрунтованих кримінологічних заходів, спрямованих на запобігання злочинам у районі проведення операції Об'єднаних сил (сторінки 449-453; підрозділ 5.3.).

Такими, що витікають із змісту підрозділів, слід визнати висновки до розділу 5 цієї дисертації (сторінки 453-455).

Аналогічної оцінки заслуговують й висновки в цілому по цій науковій розробці (сторінки 456-466).

Відповідно до формальних вимог МОН України, оформлено здобувачем і список використаних у цій дисертації джерел (всього 767 найменувань)

(сторінки 467-538). При цьому варто зазначити, що всі вони відповідають темі обраного дослідження.

У даній дисертації є, крім цього, шість додатків, кожен із яких вміло та по суті використаний у тексті зазначеного наукового дослідження (сторінки 539-585).

Повністю по змісту і структурі співпадає з дисертацією й автореферат цієї роботи, який складається із 40 сторінок та відповідає вимогам МОН України, що пред'являються до такого виду наукових розробок.

Разом з тим, варто зазначити, що у дисертації В. В. Василевича є ряд дискусійних та спірних положень, рекомендацій і висновків, які мають стати одним із елементів предмету її захисту, а також зобов'язують здобувача навести додаткові аргументи з приводу своєї позиції по суті проблематики, а саме:

1. На с. 34 у рубриці «дістали подальший розвиток» та на с. 53 підрозділу 1.1. «Кримінологічна політика як об'єкт наукового дослідження» здобувач обґрунтовує необхідність заміни терміну «політика у сфері боротьби зі злочинністю» на термін «кримінологічна політика держави», позаяк перший із них, на його думку, не має наукового підґрунтя.

З таким підходом погодитись можна лише частково, виходячи з того, що, по-перше, зазначені правові категорії співвідносяться як загальне («політика у сфері боротьби зі злочинністю») та як одиничне («кримінологічна політика держави») явища, де остання, поряд з кримінально-правовою, кримінально-процесуальною, кримінально-виховною та іншими видами політик аналогічного спрямування (криміналістичною, оперативно-розшуковою, т. ін.), є органічною, змістовною та невід'ємною частиною терміну «політика у сфері боротьби зі злочинністю».

А, по-друге, на міжнародно-правовому рівні склався такий погляд щодо оцінювання стану злочинності, який сформувався з часів проведення Конгресів по боротьбі із злочинністю та триває по даний час, навіть не дивлячись на те, що у назвах цих міжнародних форумів і вживається термін «запобігання злочинності».

Як видається, у ході захисту дисертант має більш аргументовано довести свою позицію з означеної проблематики дослідження.

2. Дещо звужено, як видається, виклав дисертант інформацію про принципи кримінологічної політики (всього на 6 аркушах (сторінки 82-87), враховуючи, що поряд з правовими засадами формування та реалізації кримінологічної політики держави, це питання є ключовим при визначенні теоретико-прикладних засад її удосконалення на практичному та доктринальному рівнях.

3. Не в повній мірі, на мою думку, відповідають вимогам законів формальної логіки сформульовані дисертантом висновки по розділах цієї роботи. Відповідно до сутності цих законів, із декількох одиничних посилань можна зробити лише один висновок. З цього витікає, що при наявності, наприклад, у розділі 1 даної наукової розробки 4-х підрозділів має бути чотири (не більше) висновків.

У той самий час, у всіх висновках цієї роботи така «пропорція» не дотримана (зокрема, при 4-х підрозділах у розділі 1 є шість висновків (сторінки 97-99); у розділі 2 – відповідно: 4 та 5 (сторінки 194-196); у розділі 4 – 4 та 5 (сторінки 391-393); у розділі 5 – 3 та 4 (сторінки 453-455)).

Додатковим у зв'язку з цим аргументом є змістовне використання у ході будь-яких досліджень методу групування відомостей про те чи інше явище, процес, особу тощо, який дає можливість зменшувати кількість висновків по суті інформації, що вивчається (досліджується) та здійснювати таким чином їх уніфікацію.

4. Важливими та, без сумніву, актуальними є запропоновані автором цієї роботи пропозиції щодо доповнення КПК України відповідними пунктами, частинами та статтями (ст. ст. 214, 303) (сторінки 213-214; підрозділ 3.1.).

Проте дисертанту варто було б пояснити, яким чином вони кореспондуються із змістом кримінологічної політики України, тобто, власне, з предметом проведеного ним дослідження, як це, наприклад зроблено на

сторінці 229 дисертації при обґрунтуванні пропозицій щодо змін і доповнень у Закон України «Про інформацію».

5. На сторінці 302 (підрозділ 4.1. дисертації) її автор дав власне визначення поняття «реалізація кримінологічної політики», але аналіз його системоутворюючих ознак не здійснив, що важливо з огляду оцінки даного результату проведеного ними дослідження та визначення його теоретичної та практичної значущості.

6. У розділі 5 «Удосконалення кримінологічної політики щодо запобігання окремим категоріям кримінальних правопорушень в Україні» (сторінки 394-455 дисертації) здобувач обрав для розробки заходів, спрямованих на удосконалення теоретико-прикладних засад кримінологічної політики, лише три напрями та об'єкти діяльності (запобігання корупційним правопорушенням та злочинам проти власності у сфері господарської діяльності, а також кримінальним правопорушенням, вчиненим у районі проведення операції Об'єднаних сил), не пояснивши при цьому, чому він пішов таким шляхом, розкриваючи зміст розділу 5.

Важливість пояснення зазначеної авторської позиції є очевидною, позаяк у структурі злочинності України високу питому вагу займають злочини проти життя і здоров'я особи; проти громадського порядку та безпеки; у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і їх прекурсорів, т. ін.

Проте, не дивлячись на вказані вище зауваження, слід констатувати, що вони носять теоретико-пізнавальний та рекомендаційний характер і суттєвого впливу на отримані в ході даного дослідження результати не мають, як, власне, і в цілому не впливають на високий рівень проведеного здобувачем наукового пошуку.

Висновок: дисертація Василевича Віталія Вацлавовича «Теоретико-прикладні засади кримінологічної політики України», яка подана на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право, є:

1. Завершеним особистим рукописом, у якому вирішена наукова проблема, що склала зміст предмету даного дослідження.
2. Такою роботою, що у повній мірі відповідає вимогам пунктів 9, 10, 12, 13 Порядку присудження наукових ступенів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567 (з відповідними змінами та доповненнями), а її автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора юридичних наук по обраній спеціальності 12.00.08 (081 – Право).

Офіційний опонент

Професор кафедри політології управління
та державної безпеки Волинського
національного університету імені Лесі Українки
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України

О. Г. Колб

